

Redovisning av uppdrag om familjecentraler i
Härryda kommun

7

2022VFN23

Välståndsnämnden

Datum
2022-04-01

Diarienummer
2022VFN23 100

Redovisning av uppdrag om familjecentraler i Härryda kommun

Förslag till beslut

Välståndsnämnden beslutar att uppdraget är genomfört och därmed avslutat.

Sammanfattning av ärendet

Välståndsnämnden gav den 12 januari 2022 § 13, förvaltningen i uppdrag, att utifrån kommande beslut i Vårdsamverkan Västra Götaland om inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022–2025, redovisa hur en fullskalig utbyggnad av familjecentraler i Härryda kommun skulle se ut utifrån lokalisering, tillgänglighet, bemanning och kompetens. Eftersom förslag till samverkansavtal ännu inte har skickats ut på remiss till kommunerna, har förvaltningen i dagsläget inte möjlighet att redovisa hur en fullskalig utbyggnad av familjecentraler skulle kunna se ut. Utifrån en troligtvis kommande förväntan på ökad medverkan och samverkan på familjecentralerna från kommunens sida, samt av förvaltningen beskrivna behov, redovisar förvaltningen en dryg fördubbling av befintliga tjänster för socionomer och pedagoger som möjlig, förutsatt utökning i budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 1 april 2022
- Välståndsnämndens beslut den 12 januari § 13
- Jämförelse med andra kommuner gällande viss personal på familjecentraler samt fältsekreterare

Ärendet

Välståndsnämnden gav den 12 januari 2022 § 13, förvaltningen i uppdrag, att utifrån kommande beslut i Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) om inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022–2025, redovisa följande.

1. Hur skulle en fullskalig utbyggnad av Familjecentraler i Härryda kommun se ut i termer av?
 - a. Lokalisering och tillgänglighet
 - b. Bemanning och kompetens
2. Vilken budgetkonsekvens skulle detta medföra isolerat?

3. Vilka verksamheter skulle påverkas om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram?

För att kunna svara på ovanstående frågeställningar har förvaltningen tagit kontakt med processledare på Västra Götalandsregionen (VGR), ansvariga verksamhetschefer och enhetschefer från olika sektorer och huvudmän, samt pedagoger och socionomer som arbetar på familjecentralerna. Förvaltningens redovisning följer nedan.

Samverkansavtal för familjecentraler

De senaste åren har rapporter och utredningar, bl.a. från Göteborgs Stad och VGR, visat på behov av att skapa en gemensam grund för struktur, organisation och styrning av familjecentraler i länet. I Vårdsamverkan pågår arbete med att ta fram ett inriktningsdokument i form av ett gemensamt *samverkansavtal för familjecentraler* i Västra Götaland. Syftet med samverkansavtalet är att vara ett gemensamt styrdokument mellan huvudmännen, tydliggöra uppdrag och förväntningar, skapa likvärdigt innehåll i verksamheterna samt kvalitetssäkra verksamheterna.

Förvaltningen tog kontakt med ansvarig processledare på VästKom i februari, som då meddelade att tidsplanen för färdigställande av samverkansavtalet var försenad. Förvaltningen kontaktade ansvarig processledare på nytt i slutet av mars och fick veta att ett förslag på samverkansavtal ska vara klart i mitten av april. Förslaget skickas på remissrunda till huvudmännen i fyra månader, under perioden juni-september. Ställningstagande hos VVG planeras till den 7 december. Ställningstagande hos Politiskt samrådsorgan (SRO) planeras under perioden januari-februari 2023 och därefter ska beslut fattas i respektive kommun. Avtalet beräknas träda i kraft juni 2023. Hela samverkansavtalet föreslås gälla för tre år, därefter ska det revideras. Utgångspunkten är att samverkan ska utvecklas inom ramen för verksamheternas befintliga budget och ordinarie verksamhet. Förvaltningen har fått information om att samordnarens uppdrag kommer att förtydligas i det nya samverkansavtalet och även behovet av koordinator utöver samordnaren. En annan del i kommande samverkansavtal kommer att gälla barnmorskornas uppdrag, som utifrån nationell och regional brist på barnmorskor behöver anpassas och begränsas under en tid framöver. Socioekonomiskt utsatta områden kan prioriteras med full samlokalisering och permanent barnmorskemottagning.

Förvaltningen kan med hänsyn till ovanstående inte fullt ut bedöma hur kommande samverkansavtal kan komma att påverka familjecentralerna i Härryda kommun. Däremot kan förvaltningen och Härryda kommun förvänta sig ökade krav på medverkan i familjecentralerna. Med utgångspunkt i detta, tillsammans med aktuella behov i kommunen, redogör förvaltningen för hur utbyggnad av familjecentralerna skulle kunna se ut från kommunens sida. Detta kan vara till hjälp för välfärdsnämndens värdering om resurser till familjecentralerna i förhållande till de mål och uppdrag som tilldelas verksamheten via den politiskt antagna budgeten av

välståndsnämnden. Av välfärdsnämndens verksamhetsplan 2022–2024 framgår att verksamheten ska ha fokus på barns, ungas och unga vuxnas psykiska ohälsa samt utveckla förebyggande insatser i de miljöer där unga vistas. Enligt överenskommelser och samverkansplan med VGR ska kommunen sträva efter att alla barn ska lyckas i skola och för detta samverka för att skapa förutsättningar för samordnade insatser från olika aktörer.

Om familjecentraler

En familjecentral är en verksamhet som riktar sig till barn och föräldrar och som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande.

Med familjecentral menas en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Med familjecentralsliknande verksamhet menas barnhälsovård samlokaliserad med minst en kommunal verksamhet (öppen förskola och/eller förebyggande socialtjänst). Familjecentralsliknande verksamhet kan också innehålla mödrahälsovård, barnhälsovård och minst en kommunal verksamhet (öppen förskola och/eller förebyggande socialtjänst).

Familjecentralerna ska vara en del i att främja trygga uppväxtvillkor för barn genom att sprida kunskap till och stödja blivande föräldrar och föräldrar. Det innebär att familjecentralen kan fungera som en ingång för att nå alla föräldrar och samtidigt erbjuda kompletterande stödinsatser för föräldrar som är i behov av det.

Syftet med familjecentralen och den familjecentralsliknande verksamheten som samverkansarena är att genom föräldrarna minska:

- Fysisk, psykisk och social ohälsa bland barn.
- Ojämlighet i hälsa bland barn.
- Risken att barn hamnar mellan samhällets trygghetssystem som gör att barnet inte får rätt stöd i rätt tid.

I Härryda kommun finns två familjecentraler, *Familjecentralen Eken* i Mölnlycke och *Familjecentralen Knuten* i Landvetter samt en familjecentralsliknande verksamhet *Familjecentralen Hinden* i Hindås, i vilken barnmorskemottagning inte ingår.

Socialtjänstens roll

Genom socialtjänstens samlokalisering med andra inom en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet finns en flexibel och adekvat struktur för att kunna erbjuda det stöd som föräldern/föräldrarna och barnet efterfrågar. Genom socionomernas samverkan med mödra- och barnhälsovård och öppen förskola kan föräldrar på ett lättillgängligt sätt få tillgång till socialtjänstens resurser och socionomens kompetens redan under graviditeten eller som nybliven förälder. Socialtjänsten kan, genom socionomens arbetsuppgifter på familjecentralen, bedriva förebyggande arbete på olika nivåer: individ-, grupp- och samhällsnivå. Det kan handla

om spännvidden mellan att delta och leda olika föräldrastödsprogram, individuellt eller i grupp, social rådgivning, samhällsinformation, motivation- och nätverksarbete, att tidigt upptäcka behov och lotsa vidare till ytterligare stöd, eller samtal kring familjeliv, relationer, anknytning och samspel, till att arbeta för att främja barnfamiljers situation i området.

Den öppna förskolans roll

Den öppna förskolan är en verksamhet som riktar sig till barn och föräldrar och annan medföljande vuxen, och är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande. Den öppna förskolan ska erbjuda barn en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den ger föräldrar stöd i föräldrarollen och möjlighet till social gemenskap. Besökarna är inte inskrivna utan avgör själva när och hur ofta de vill komma. Den öppna förskolan utformas utifrån de behov som finns på orten eller bostadsområdet. Det innebär att innehållet i verksamheten varierar från plats till plats.

Hur skulle en fullskalig utbyggnad av Familjecentraler i Härryda kommun se ut i termer av?

a. Lokalisation och tillgänglighet

Som tidigare beskrivet kan socioekonomiskt utsatta områden komma att prioriteras med full samlokalisering och permanent barnmorskemottagning. Eftersom samverkansavtalet inte har skickats ut på remiss än, kan förvaltningen i dagsläget inte ta ställning till lokalisation och tillgänglighet gällande en utbyggnad av familjecentralerna.

b. Bemanning och kompetens

Välfärdsnämnden ansvarar för familjecentralernas personal för öppen förskola och socialtjänst, d.v.s. pedagoger och socionomer. Av nedanstående tabell framgår nuvarande bemanning och kompetens på familjecentralerna.

	Budget 2022, tjänster
Socionomer	100 %
Pedagoger	355 %
Summa	455 %

I samband med fastställande av budget för 2020 fattade välfärdsnämnden beslut om att ta bort 2,6 tjänster från familjecentralerna för att nå budget i balans.

För socialtjänstens verksamhet har minskningen inneburit att det inte längre finns utrymme för socionomerna att hålla i partnersamtal, delta vid intern och extern samverkan, vara med i den dagliga driften tillsammans med pedagoger och familjer i öppna förskolans verksamhet, samt anordna gruppverksamheter, såsom kurser i föräldraskap.

Socionomerna ägnar sig numera uteslutande åt individuell rådgivning och får prioritera bland de ärenden som aktualiseras via barnavårdscentral (BVC) och barnmorskemottagning (BMM). Ärenden aktualiseras även via öppna förskolan, harryda.se eller på föräldrars egna initiativ.

Inom socialtjänsten har det inte förts någon enhetlig ärendestatistik då verksamheten är förebyggande, av serviceinriktad karaktär, samt befriad från journalföring och aktualisering i verksamhetssystem. Socionomerna har dock utifrån egna anteckningar själva uppskattat att de har utrymme att ta emot färre familjer jämfört med 2019, när flera socionomer var i tjänst.

När det gäller pedagogerna har minskningen av personal inneburit sämre tillgänglighet i form av minskat öppethållande för öppna förskolans verksamhet samt att resurserna för att anordna föräldrakurser är begränsade. Öppna förskolans öppettider varierar mellan familjecentralerna. *Eken* i Mölnlycke har flest antal timmar, följt av *Knuten* i Landvetter och till sist *Hinden* i Hindås. Öppna förskolan har också verksamhet på Råven i Rävlanda med 3,5 timmar per vecka. I Mölnlycke och Landvetter finns ingen verksamhet på fredagar, i Hindås finns ingen verksamhet på torsdagar och fredagar.

Samordnare på familjecentralerna har uppgett att antalet besökare på öppna förskolan 2022, efter borttagna Covid-19-restriktioner, nu närmar sig samma nivå som för tiden innan pandemins utbrott. Besöksstatistik för 2022 framgår av tabellen nedan.

Antal besökare på öppna förskolorna i Härryda kommun 2022

	Januari	Februari	Mars
Eken Mölnlycke	320	399	433
Knuten Landvetter	215	396	380
Hinden Hindås och Råven Rävlanda	303	396	380

Personal som arbetar på familjecentralerna upplever att befintlig bemanning inte är tillräcklig för genomförande av verksamheternas grunduppdrag och flaggade i februari 2022 för stora behov hos familjer gällande rådgivning hos socionom, samt att hjälp inte kunde erbjudas inom rimlig tid. Personalen har uppmärksammat att pandemitiden och dess restriktioner har påverkat familjers välmående negativt på olika plan. Personalen har märkt att fler unika barn har blivit aktualiserade hos socialtjänsten utifrån orosanmälningar 2021 jämfört med tidigare år, en trend som troligen kommer att hålla i sig i pandemins spår. De mest förekommande ärendena handlar om våld i nära relation, missbruk hos vårdnadshavare och brister i omsorgen. Familjer har framfört önskemål om mer stöttning i föräldraskapsfrågor, speciellt för spädbarnsföräldrar.

VGR ansvarar för familjecentralernas personal för BVC och BMM i Härryda kommun. Bemanning för BVC och BMM framgår av nedanstående tabeller. Valfördsnämnden bör dock notera att i angiven omfattning ingår verksamheternas huvudsakliga grunduppdrag och endast en marginell del utgör samverkan med socialtjänst och öppen förskola.

	BVC-sköterskor	Psykolog
Eken Mölnlycke	425 %	
Knuten Landvetter	250%	220 % (40 % PTP)
Hinden Hindås	80%	

	Barnmorskor
Eken Mölnlycke	278 %
Knuten Landvetter	200 %
Hinden Hindås	-

Utöver barnmorskor arbetar en undersköterska på 100 % på BMM, fördelat mellan två enheter. Enhetschef för barnmorskorna har uppgett att enheten är liten och sårbar med mycket ensamarbete p.g.a. ledighet för vab, sjukdom och utbildningar. I dagsläget finns inga möjligheter att räkna till för Hinden. Enhetens uppdrag blir alltmer specialiserade och kräver mångfacetterade ställningstaganden runt patienter. Enheten har bl.a. delvis tagit över diabetiker, patienter med högt BMI, äldre blivande mammor, äggdonationer och andra riskgrupper. Nämnda patientgrupper kräver fler besök och därmed fler resurser för en säker övervakning.

BMM screenar alla gällande våld i nära relationer och under 2021 uppgav 28–32 % av de tillfrågade att de på något sätt, någon gång varit utsatta för det. Vidare har BMM uttryckt önskemål om att kunna erbjuda partnersamtal vid ett tillfälle under graviditet. Även partnern behöver ett samtal om det blivande föräldraskapet och får frågan om våld. Med hänsyn till barns rätt till ett tryggt föräldraskap, jämställdhet och att förebygga hot och våld anser BMM att dessa samtal bör ledas av socionomer på familjecentralerna.

Både BVC och BMM har uttryckt behov av större tillgänglighet till socionomer på familjecentralerna. Även när det gäller samverkan behöver socionomerna avsätta mer tid för detta ändamål.

Ovanbeskrivna behov av utökade resurser gäller i först hand socionomer, men även pedagoger på familjecentralerna. Det kan dock vara svårt att få till en prioritering av det förebyggande arbetet på familjecentralerna inom befintlig budgetram utan att äventyra uppfyllelse av andra verksamhetens grunduppdrag. I övrigt efterfrågas barnmorskors kompetens på familjecentralerna, med idag finns det svårigheter för dem att medverka i den utsträckning som önskas. Barnmorskornas medverkan är helt och hållet VGR:s ansvar och förvaltningen bevakar på NOSAM i maj hur kommande samverkansavtal kan påverka deras åtaganden och lokalisering.

Vilken budgetkonsekvens skulle detta medföra isolerat?

En utbyggnad av familjecentralerna i Härryda kommun gällande bemanning och kompetens samt vilken budgetkonsekvens det skulle medföra isolerat beskrivs här nedan.

Förvaltningen har laborerat med olika procentsatser, men finner det mest lämpligt att avrunda befintliga tjänster för socionomer och pedagoger till heltidstjänster.

	Budget 2022, tjänster	Förslag 2023, tjänster	Kostnad för utökning, kr
Socionomer	100 %	300 %	1 350 000
Pedagoger	355 %	600 %	1 400 000
Summa	455 %	900 %	2 750 000

En utbyggnad av familjecentralerna medför enligt tabellen ovan en dryg fördubbling av nuvarande kostnader. Eventuell ökning av gemensamma kostnader för ex. lokaler, städ m.m. har inte beaktats i ovanstående förslag.

Vilka verksamheter skulle påverkas om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram?

Inför kommande samverkansavtal för familjecentraler är utgångspunkten att samverkan ska utvecklas inom ramen för verksamheternas befintliga budget och ordinarie verksamhet. Om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram behöver resurser tas från andra förebyggande, ej lagstadgade delar inom de olika sektorerna.

För socialtjänstens del handlar det i första hand om familjebehandlare som arbetar med ej biståndsprövade insatser eller fältgruppen, båda inom verksamhet *Barn och familj*. För sektorn för utbildning, kultur och fritid innebär det att en omprioritering skulle behöva ske inom existerande budgetram, för förskoleteamet på enheten för barn- och elevhälsa.

Samverkan på familjecentralerna

Samverkan mellan de olika yrkesgrupperna är en förutsättning för en välfungerande familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet, som ökar förmågan att upptäcka och tillgodose barns och barnfamiljers individuella behov.

Samverkan mellan de samlokaliserade yrkesgrupperna sker en gång i månaden på s.k. husmöten. Socialtjänsten är den verksamhet som har minst utrymme till samverkan idag.

Utökade uppdrag utifrån kommande förändringar i lagstiftning för socialtjänsten

I augusti 2020 presenterades utredningen *SOU 2020:47 Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag*. Utredningen föreslår bland annat att kommunerna

ska få möjlighet att erbjuda insatser utan behovsprövning och att socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv. Trösklarna till en insats är idag höga och det blir angeläget att kommunerna kan erbjuda insatser på ett så enkelt och effektivt sätt som möjligt. Framtida utmaningar, såsom den demografiska utvecklingen, oförutsedda händelser i Sverige och omvärlden samt begränsade resurser, förutsätter att kommunerna kan anpassa verksamheten efter ändrade förhållanden. Barnrättsperspektiv föreslås stärkas ytterligare.

För öppna förskolan

I mars 2022 lämnade regeringen *prop.2021/2022:132 Förskola för fler barn* till riksdagen. Utredningen föreslår att kommunerna ska vara skyldiga att genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har en plats i förskolan och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Den första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år och, om barnet inte börjar i förskolan, årligen inför varje höst och vår till och med våren det år barnet fyller sex år.

Utredningen anser att det finns behov av insatser för att öka deltagandet i förskolan, inte minst bland nyanlända barn och andra barn med behov av bättre språkutveckling i svenska. Det finns ett brett forskningsstöd för att förskolan har positiva effekter på barns utveckling och lärande, i synnerhet för flerspråkiga barn och barn med svag socioekonomisk bakgrund. Barn som har gått i förskolan har bättre kognitiva och språkliga färdigheter och når högre kunskapsresultat i skolan än barn som inte har deltagit i förskolans verksamhet. Därtill varierar deltagandet i förskolan mellan grupper och är lägre bland barn till föräldrar som har låg utbildning eller saknar förvärvsarbete, liksom bland utrikes födda barn och barn med utländsk bakgrund.

Uppsökande verksamhet anses vara en framgångsrik metod för att nå ut med information om förskolan och har positiv effekt på vårdnadshavares vilja att skriva in sina barn i förskolan. Verksamheten kan bedrivas i samverkan med aktörer med föräldrakontakt, barnavårdscentraler och öppna förskola nämns specifikt.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att uppdraget är slutfört i och med att en redovisning givits av hur en fullskalig utbyggnad av familjecentraler skulle kunna se ut samt vilken budgetkonsekvens detta skulle få isolerat. Det skulle betyda en budgetutökning på sammanlagt 2 750 000 kr för sektorn för utbildning, kultur och fritid samt sektorn för socialtjänst.

Malin Johansson
Sektorschef

Päivi Malmsten
Sektorschef

Jämförelse med andra kommuner gällande viss personal på familjecentraler samt fältsekreterare

Kommun	Familjecentraler	Socionomer	Pedagoger
Ale	1 + 2 öppna förskolor som ingår	2 st 1 á 50% 1 á 50%	1 st 1 á 80%
Alingsås	Har ingen*	--	--
Härryda	2+1	3 st 2 á 40% 1 á 20%	6 st 2 á 70% 3 á 50% 1 á 65%
Kungälv	1	1 st som jobbar som kurator	1 st
Lerum	1+1-ish*	2 st	3 st 2 á 100% 1 á 80%
Mölndal	2	2 st 1 á 100% 1 á 95%	3 st 2 á 100% 1 som jobbar en dag i veckan
Partille	1	1 1 á 75%	2 st 125 %
Stenungsund	1	1 (samordnare och föräldrarådgivare)	2 st 1 á 80% 1 á 80%
Tjörn	Har ingen	--	HÄRRYDA--KOMMUN 1

Kommun	Fältsekreterare/fältgrupp
Ale	4 st
Alingsås	2 st med inriktning barn/ungdom + 2 st med inriktning vuxna
Härryda	6 st
Kungälv	2 st
Lerum	4 st
Mölnadal	3 st
Partille	4 st
Stenungsund	Inga
Tjörn	Inga

Sammanträdesdatum
2022-01-12

§ 13

Dnr 2022VFN23

Ordförandeinitiativ om familjecentraler i Härryda kommun

Beslut

Välfärdsnämnden ger förvaltning i uppdrag att redovisa utifrån kommande beslut i Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) om inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022-2025.

1. Hur skulle en fullskalig utbyggnad av Familjecentraler i Härryda se ut i termer av?
 - a. Lokalisation och tillgänglighet
 - b. Bemanning och kompetens
2. Vilken budgetkonsekvens skulle detta medföra isolerat?
3. Vilka verksamheter skulle påverkas om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram?

Uppdraget ska redovisas för nämnden senast på sammanträdet 4 maj 2022.

Sammanfattning av ärendet

Sven Karlsson (M) initierar ett ärende om familjecentraler i Härryda kommun.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från Sven Karlsson 11 januari 2022

Förslag till beslut på sammanträdet

Sven Karlsson (S) föreslår att välfärdsnämnden ger förvaltning i uppdrag att redovisa utifrån kommande beslut i Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) om inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022-2025.

1. Hur skulle en fullskalig utbyggnad av Familjecentraler i Härryda se ut i termer av?
 - a. Lokalisation och tillgänglighet
 - b. Bemanning och kompetens
2. Vilken budgetkonsekvens skulle detta medföra isolerat?
3. Vilka verksamheter skulle påverkas om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram?

Uppdraget ska redovisas för nämnden senast på sammanträdet 4 maj 2022.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-01-12

Beslutsgång

Ordföranden frågar om välfärdsnämnden bifaller Sven Karlssons förslag och finner att så sker.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Till välfärdsnämnden

Välfärdsnämndens sammanträde
2022-01-12

Datum
2022-01-11

Diarienummer
2022VFN23

Familjecentraler i Härryda kommun

Ordförandens förslag till beslut

Välfärdsnämnden ger förvaltning i uppdrag att redovisa utifrån kommande beslut i Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) om inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022-2025.

1. Hur skulle en fullskalig utbyggnad av Familjecentraler i Härryda se ut i termer av?
 - a. Lokalisation och tillgänglighet
 - b. Bemanning och kompetens
2. Vilken budgetkonsekvens skulle detta medföra isolerat?
3. Vilka verksamheter skulle påverkas om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram?

Uppdraget ska redovisas för nämnden senast på sammanträdet 4 maj 2022.

Ärendet

Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) har 210510 beslutat ta fram *Inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022-2025*. Remissrunda beräknas ske någon gång under jan-mars 2022. Vårdsamverkan Västra Götaland ska ta ställning i april 2022.

Nationell vägledning Familjecentral – Samverkan för barns bästa, är ett samlat underlag med regeringens nationella strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd och påvisar sambandet mellan skydds- och riskfaktorer om barns hälsa och erfarenheter från verksamheten. Vägledningen belyser varför arbetet med att stödja föräldraskapet är viktigt, den beskriver skydds och riskfaktorer, familjecentralens syfte, mål och uppdrag samt faktorer som är viktiga för att få till en god samverkan på familjecentralen. Vägledningen är en sammanfattning av olika stödjande dokument som finns kring arbetet med familjecentral och dess föräldraskapsstödsuppdrag. Syftet är att ge en samlad kunskap om dessa viktiga områden med målet att utgöra ett bra underlag vid start, vidmakthållande samt utveckling av en familjecentral. Nationell vägledning Familjecentral – Samverkan för barns bästa vänder sig i första hand till beslutsfattare [Nationell-vagledning-familjecentral-Samverkan-for-barns-basta.pdf \(familjecentraler.se\)](#)

Familjecentralen har en viktig uppgift i främjandet av trygga uppväxtvillkor under de tidiga levnadsåren genom att ge stöd och sprida kunskap till blivande föräldrar och småbarnsföräldrar. Syftet är att genom tvärprofessionell samverkan utifrån familjens livssituation vara föräldraskapsstödande och därmed öka skyddsfaktorerna och minimera riskfaktorer/riskbeteende hos barnen och främja en god psykisk och fysisk hälsa hos både barn och föräldrar. Familjecentralens samverkanskoncept med mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst gör det tvärprofessionella konceptet unikt. Arbetsformen ställer stora krav på samverkan mellan de olika aktörerna och förutsätter att professionerna också är på plats samtidigt och inte bara nöjer sig med en gemensam fysisk lokalisering.

”Med familjecentral menas en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Utöver basverksamheterna kan även andra samhällsaktörer ingå i samarbetet. Med familjecentralstliknande verksamhet menas barnhälsovård samlokaliserad med minst en kommunal verksamhet (öppen förskola och/eller förebyggande socialtjänst). Familjecentralstliknande verksamhet kan också innehålla mödrahälsovård, barnhälsovård och minst en kommunal verksamhet (öppen förskola och/ eller förebyggande socialtjänst). Utöver basverksamheterna kan även andra samhällsaktörer ingå i samarbetet. Samlokalisering innebär att hela den ordinarie verksamheten som respektive part bedriver ska vara förlagd till familjecentralen eller den familjecentralstliknande verksamheten.”

Härryda kommun har idag två familjecentraler, dels Knuten i Landvetter och dels Eken i Mölnlycke. I Hindås finns den familjecentralstliknande verksamheten Hinden som bara har tre av de minst fyra grundläggande kompetenserna på plats.

Utifrån ovan och för att Härryda kommun snabbt ska kunna leva upp till kommande *Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) inriktningsdokument för familjecentraler i Västra Götaland för perioden 2022-2025*, så ges förvaltningen i uppdrag att redovisa för nämnden

1. Hur skulle en fullskalig utbyggnad av Familjecentraler i Härryda se ut i termer av, a) Lokalisering och tillgänglighet, b) Bemanning och kompetens
2. Vilken budgetkonsekvens skulle detta medföra isolerat?
3. Vilka verksamheter skulle påverkas om en prioritering av familjecentraler skulle ske inom existerande budgetram?

Uppdraget ska redovisas för nämnden senast på sammanträdet 4 maj 2022.

Sven Karlsson (m)

Välfärdsnämndens 1:e vice ordförande